

مکتب روان‌شناسی وحدت‌مدار

مقایسه‌ی تطبیقی با مکاتب:

روان‌تحلیلی، رفتار‌گرایی، انسان‌گرایی، وجودگرایی،

شناخت‌گرایی، گشتالت، معناگرایی و ...

دکتر علی زاده‌محمدی

فهرست

۱۷	مفروضات و مفاهیم ساختاری مکتب روان‌شناسی وحدت
۱۷	هفت مفروضه‌ی مکتب روان‌شناسی وحدت‌مدار
۱۹	مفاهیم کلیدی مکتب روان‌شناسی وحدت
۱۹	تعريف روان‌شناسی
۱۹	مفهوم فطری بودن
۲۰	مفهوم سرشت و سرنوشت
۲۰	مفهوم انگیزش
۲۱	مفهوم علیت
۲۱	مفهوم اراده
۲۲	مفهوم منطقی بودن
۲۲	مفهوم معناداری زندگی
۲۳	مفهوم جزء و کل‌گرایی
۲۳	مفهوم صفت و استعداد‌گرایی
۲۴	مفهوم هشیار و ناھشیار
۲۵	مفهوم «خود» و «من»
۲۵	مفهوم ثبات و تغییرپذیری
۲۵	مفهوم تحول‌گرایی و خودشکوفایی
۲۶	مفهوم واقعیت‌گرایی
۲۷	مفهوم قابلیت شناخت
۲۷	مفهوم منحصر به‌فردی
۲۸	مفهوم جاودانگی و ماندگاری
۲۸	مفهوم انسان کامل
۲۹	مفهوم تحلیل روانی
۲۹	مفهوم اعتبار تجربی
۳۰	مفهوم کاربردی

۴۹	نسبی نگری.....	مفهوم جامعیت.....
۵۰	روح غیرمادی و جاودان.....	مفهوم وحدت درمانی.....
۵۰	انسان‌گرایی در برابر خدآگرایی قرار ندارد.....	مفهوم وحدت جو.....
۵۲	مفهوم روح و روان در روان‌شناسی وحدت مدار.....	مفهوم وحدت درمانگر.....
۵۳	روح در اولین لحظه‌ی شکل‌گیری نطفه شکل می‌گیرد.....	مفهوم اتصال وحدانی.....
۵۳	روح شخصی وابسته‌ی ذاتی به جسم نیست.....	مفهوم تضاد‌اندیشی.....
۵۴	روان و روح تجلی حواس و ظرفیت‌های مغزی جسم.....	جهان‌شناسخی مکتب روان‌شناسی وحدت مدار.....
۵۵	تناسخ و کارما.....	مقایسه‌ی تطبیقی.....
۵۶	مانند پرنده‌ای سبک‌بال.....	جهان‌شناسی وحدت.....
۵۶	مانند پروانه‌ی کرم ابریشم.....	چهار محور بنیادی.....
۵۶	اولویت به وضعیت عناصر جسمی و مغزی.....	نیروی وحدت طلبی.....
۵۷	شخصیت.....	نیروی کثرت طلبی.....
۵۸	شخصیت از نظر وحدت.....	نیروی تحول طلبی.....
۵۸	شخصیت هر فرد بی‌همتاست.....	نیروی عشق.....
۵۹	سرشت و فطرت.....	جهان‌بینی طبیعت‌گرایی.....
۵۹	فطرت، نظامی تحولی و پویاست.....	طبیعت‌گرایی و جهان‌شناسی وحدت.....
۶۰	بدیهیات فطري.....	جهان‌بینی رنالیسم.....
۶۰	غرايز امری فطري والهی است.....	رنالیسم و جهان‌شناسی وحدت.....
۶۰	فطرت نیست نمی‌شود.....	جهان‌بینی ایده‌آلیسم.....
۶۱	فطرت رشد می‌کند.....	ایده‌آلیسم و جهان‌شناسی وحدت.....
۶۲	خود، خودآگاه و ناخودآگاه در روان‌شناسی وحدت مدار.....	پرآگماتیسم.....
۶۳	روان و لايه‌های هشیار و ناهشیار.....	پرآگماتیسم و جهان‌شناسی وحدت.....
۶۴	ناخودآگاه فضایی شهودی است.....	جهان‌بینی اگزیستانسیالیسم.....
۶۴	با نظر فروید تفاوت دارد.....	آگزیستانسیالیسم و جهان‌شناسی وحدت.....
۶۴	ناخودآگاه از خودآگاه جدا نیست.....	آزادی و مستولیت پذیری.....
۶۵	کارکرد مثبت و یا منفی دارد.....	اضطراب و جدایی.....
۶۵	ظرفیت نوری بسیار گستردہ.....	اضطراب ذاتی انسان نیست.....
۶۵	یک مثال.....	ضداضطراب و تشویش.....
۶۶	روشن‌شدگی.....	پدیدارشناسی.....
۶۶	اضداد را در خود جا می‌دهد.....	پدیدارشناسی و جهان‌شناسی وحدت

۸۶	اتصال خوداتکا	توجه و تمرکز
۸۷	اتصال وابسته	مفهوم انگیزه در روان‌شناسی وحدت‌مدار
۸۸	اتصال‌های ناقص از منظر دیگر	انگیزه در مکاتب مختلف
۸۸	اتصال کینه ورزانه	نیروی عشق شفابخش است
۸۸	اتصال حریصانه	مفهوم خودشکوفایی در مکتب روان‌شناسی وحدت‌مدار
۸۸	اتصال خودخواهانه	غايت‌مداری علت خودشکوفایی
۸۹	اتصال تحریرگرانه	بازگشایی خویشتن در وجود يگانه
۸۹	اتصال حقیرانه	هدف نهايی و غایي
۸۹	اتصال فربیکارانه	هر نقصی غایت را می‌شکافد
۸۹	اتصال کامل: اتصال وحدانی	جب و اختیار در مکتب روان‌شناسی وحدت‌مدار
۹۱	مقایسه‌ی تطبیقی روان‌شناسی وحدت‌مدار با دیگر مکاتب روان‌شناسی	از نظر فروید اراده‌ی آزاد وجود ندارد
۹۱	روان‌شناسی وحدت‌مدار و رویکرد روان‌تحلیلی	يونگ دیدگاه جبرگرایانه نداشت
۹۳	ناخودآگاه فضای سرکوبی‌ها نیست	رفتارگرایان هم جبرگرا بودند
۹۳	نیروهای ناهشیار در اصل هشیارند	سبک زندگی منحصر به فرد نشانه‌ی اراده‌ی آزاد
۹۴	در اثر توجه و شکیابی	نظر اریک فروم بینایین بود
۹۴	نگاه فروید همه‌جانبه نیست	روان‌شناسان انسان‌گرا
۹۵	مراحل رشد جنسی از نظر فروید	اراده‌ی آزاد از نظر اریکسون
۹۵	غربیزه‌ی مرگ و زندگی	جورج کلی: بشر دارای اراده‌ی آزاد
۹۷	هم‌ترازی نیرو	بندورا و جبر متقابل
۹۷	نیروی فطری واحد	در نظر کتل اراده‌ی آزاد وجود ندارد
۹۸	رؤیا و خواب	اراده‌ی پیوسته
۹۹	تمدن بشری مدیون حواس شهودی است	همه‌ی اعمال و رفتار انتخاب می‌شوند
۱۰۰	ناهشیار، شعور باطنی دارد	انسان کامل در مکتب روان‌شناسی وحدت‌مدار
۱۰۰	عادت‌ها، ناخودآگاه عمل می‌کنند	انسان وحدت‌یافته (متصل)
۱۰۱	مکانیسم‌های دفاعی یا عادت‌ها	ویژگی‌های انسان متصل (وحدت‌یافته)
۱۰۱	بیانی جدید از تعابیر قدیمی	انسان تحول‌نیافته (اتصال ناقص)
۱۰۲	وجودان، ظرفیت شهودی شناختی	انواع اتصالات تحول‌نیافته
۱۰۳	فضایل اخلاقی، تمایل وجودانی است	اتصال خودمحور
۱۰۴	دین موضوعی توهمی و خیالی نیست	اتصال کثرت طلب
۱۰۵	اخلاق از نظر فروید	اتصال خشک و بی‌انعطاف

۱۳۷.....	ظرفیت‌های استنباطی و شهودی	۱۰۶.....	اخلاق ظرفیتی فطری است
۱۳۷.....	ارزش‌ها و عقاید	۱۰۷.....	ارزش‌های دینی
۱۳۸.....	روان‌شناسی وحدت‌مدار و رویکرد شناخت‌گرایی	۱۰۹.....	روان‌شناسی وحدت‌مدار و رویکرد نو روان‌کاوان
۱۳۹.....	حل مسئله	۱۰۹.....	یونگ
۱۳۹.....	روش عقلانی - عاطفی آلبرت الیس	۱۱۰.....	روان‌شناسی وحدت و ناخودآگاه جمعی
۱۴۲.....	روان‌شناسی وحدت‌مدار و رویکرد هیجان‌مدار	۱۱۲.....	خیر و شر
۱۴۵.....	روان‌شناسی وحدت‌مدار و رویکرد روان‌شناسی صفات	۱۱۲.....	حساسیت‌های سرشته و خیالی
۱۴۶.....	ظرفیت عینی و ذهنی	۱۱۳.....	مفهوم تفرد و انسان کامل یونگ
۱۴۷.....	روان‌شناسی وحدت‌مدار و رویکرد روان‌شناسی گشتالت	۱۱۴.....	خودشکوفایی
۱۴۹.....	روان‌شناسی وحدت‌مدار و رویکرد معنایگرایی فرانکل	۱۱۴.....	تجلى یک طیف
۱۵۰.....	بیماری خلاً وجودی	۱۱۵.....	«سایه» همان غرایز اولیه است
۱۵۰.....	جراحت و جدان	۱۱۶.....	سایه در نگاه مکتب روان‌شناسی وحدت
۱۵۱.....	یافتن معنا از طریق رنج	۱۱۶.....	آنیما و آنیموس خصایص زنانه و مردانه
۱۵۲.....	دین از نظر فرانکل	۱۱۷.....	«نقاب» در نگاه یونگ
۱۵۳.....	منشاً معنویت، خلاقیت و دین	۱۱۷.....	مفهوم هم‌زمانی یونگ
۱۵۴.....	روح از نظر فرانکل	۱۱۸.....	هم‌زمانی از نظر روان‌شناسی وحدت مدار
۱۵۵.....	ناخودآگاه مثبت	۱۲۰.....	دین و یونگ
۱۵۵.....	انسان به طور فطری معنا دارد	۱۲۱.....	دین از نظر روان‌شناسی وحدت
۱۵۵.....	احساس تهابی و خلاً	۱۲۱.....	خدا در روان‌شناسی وحدت مدار
۱۵۶.....	هیچ کس خود معنا را نمی‌سازد	۱۲۲.....	اغراق در توصیف الگوهای کهن
۱۵۶.....	پرسش‌گری، معنویت است	۱۲۳.....	روان‌شناسی وحدت‌مدار و رویکرد آفرید آدلر
۱۵۸.....	روان‌شناسی وحدت‌مدار و رویکرد روان‌شناسی مثبت‌گرا	۱۲۴.....	نیل به وحدت و کمال محرك اصلی
۱۶۰.....	برون‌گرایی و درون‌گرایی	۱۲۶.....	روان‌شناسی وحدت‌مدار و رویکرد کارن هورنای
۱۶۵.....	وحدت‌درمانی	۱۲۹.....	روان‌شناسی وحدت‌مدار و رویکرد روان‌شناسی انسان‌گرایی
۱۶۵.....	فرض‌های روش وحدت‌درمانی	۱۳۱.....	روان‌شناسی وحدت‌مدار و رویکرد روان‌شناسی زیستی
۱۶۸.....	نمایی کلی از روش وحدت‌مدار	۱۳۳.....	روان‌شناسی وحدت‌مدار و رویکرد رفتارگرایان
۱۶۹.....	شناسایی گره‌های عشق	۱۳۴.....	فطرت انگیزه‌ی اصلی است
۱۷۰.....	مثال یک: احساس از دستدادگی	۱۳۴.....	به دلیل غیرقابل مشاهده بودن
۱۷۰.....	مثال دو: وحشت از ناداری	۱۳۵.....	رفتارگرایان جبری نگرند
۱۷۱.....	مثال سوم: ترس از رقیب	۱۳۶.....	روان‌شناسی وحدت‌مدار و رویکرد روان‌شناسی یادگیری اجتماعی

۲۰۷	تمرین ارتباط همدلانه
۲۰۷	تمرین خدمت وحدانی
۲۰۸	تقدیر وحدانی از دیگران
۲۰۸	تمرین بخشش وحدانی
۲۰۸	تمرین وحدانی با هنر
۲۰۸	تمرین سفر وحدانی
۲۰۹	ج: تمرین‌های ارتباط وحدانی با عالم
۲۰۹	تمرین یگانگی با طبیعت
۲۰۹	تمرین اتصال به عالم
۲۰۹	تمرین اتصال وحدانی با اشیا
۲۱۰	تقدیر وحدانی از عالم
۲۱۰	تمرین صباحانه وحدانی
۲۱۱	شوق وحدانی
۲۱۱	تمرین حضور در شکیابی طبیعت
۲۱۱	تمرین حضور در درخت
۲۱۲	تمرین حضور وحدانی در صحرای کوه
۲۱۲	تمرین حضور در دریا
۲۱۳	تمرین اتصال با آب
۲۱۳	تمرین اتصال حرکتی
۲۱۳	تمرین منظر خدایی
۲۱۳	تمرین مشاهده از عالم رحمی
۲۱۴	تمرین مشاهده از عالم دیگر
۲۱۴	استفاده از این تمرینات در جلسات وحدت‌درمانی
۲۲۰	وحدت‌درمانگر
۲۲۰	مراجع، درمانگر را هم توسعه می‌دهد
۲۲۱	پیام آخر
۲۲۳	منابع

۱۷۱	مثال چهارم: گوش به زنگی و کنترل‌گری
۱۷۱	مثال پنجم: ترس از تنها بی و رهادشگی
۱۷۲	مثال ششم: ترس از بی‌همدمی
۱۷۳	مثال‌های دیگر
۱۷۴	پرسش‌های وحدانی
۱۹۰	بخش‌هایی از جلسات
۱۹۷	مقابله‌ی وحدانی
۱۹۸	الف: تمرینات توجه به خویشتن
۱۹۸	تمرین تحلیل خویشتن با مدارهای وحدانی
۱۹۹	روایت فصول وحدانی زندگی
۱۹۹	تمرین مرور خلق
۱۹۹	تمرین ادراک روح مجرد
۲۰۰	تمرین تقدیر وحدانی از خود
۲۰۱	تمرین غرق در شکرگزاری
۲۰۱	تمرین تسلیم وحدانی
۲۰۱	تمرین غرق در اتصال
۲۰۱	تمرین خلوص وحدانی
۲۰۲	تمرین خوشحالی
۲۰۲	تمرین تأمل بر حکمت‌های وحدانی
۲۰۲	حضور در حکمت باطنی عالم
۲۰۳	تمرین حضوری اکتشافی
۲۰۳	تمرین اتصال الهامی و روش‌بینی
۲۰۳	تمرین بیان حال با پروردگار
۲۰۴	اتصال با مغناطیس شفابخش
۲۰۴	تمرین تسلیم و رضایت وحدانی
۲۰۵	توصیه‌نامه برای توسعه‌ی خودآگاهی
۲۰۵	تمرین خودگویی وحدانی
۲۰۶	تمرین پرسش‌های وحدانی
۲۰۷	رنج و غم چه می‌گوید
۲۰۷	ب: تمرین ارتباط وحدانی با دیگران

زندگی برای ایجاد زندگی رضایت‌بخش و سعادتمند است. مراجع با کشف معنا و پیوستگی و حضور وحدانی در جهان ادراک‌ها نایل آمده و به نگرش تازه‌ای از زندگی، رابطه با دیگران و حضور در جهان دست می‌یابد که راهنمای فطرت و ارتباط سازنده و رضایت‌بخش او با خود، محیط و جهان است.

هر نظریه‌ی روان‌شناختی لازم است تا رابطه‌ی خود را با محیط و جهان بیرون تعریف کند. برخی از مکاتب روان‌شناسی مانند انسان‌گرایی بر اساس مدرنیسم و یا فلسفه‌ی اگزیستانسیال، مفاهیم خود را توصیف و توجیه کرده‌اند، یا مکتب روان‌شناسی رفتارگرایی بر اساس محیط‌گرایی و فلسفه‌ی ماتریالیستی، مفاهیم خود را تبیین می‌کند. مکتب روان‌شناسی وحدت‌مدار هم بر حکمت و فلسفه‌ی وحدت، مفاهیم خود را بنا کرده است که سابقه‌ی کهن و مستحکمی در معرفت و جهان‌شناسی بشری دارد و فصل حکمت نوین آن در این عصر آغاز شده است.

مفهوم «وحدة» پیش‌تر به صورت نگرش فلسفی و حکمت در متون شعر و ادبیات جهان انکاکس داشته ولی به صورت مکتبی نظاممند در حوزه‌ی روان‌شناسی مطرح نشده است. در این کتاب جنبه‌ی روان‌شناختی این فلسفه‌ی جهانی پیش‌تر پروردگار شده و به شکل یک نظام و مکتب روان‌شناختی متمایز از دیگر مکاتب ارائه شده است.

در نگاه مکتب روان‌شناسی وحدت، وجه شهودی مغز انسان، پیشینی‌ترین بخش درک، خلاقیت و معرفت انسانی است و حواس مغزی متعددی کارشان ادراک شهودی است و استفاده از ظرفیت آن در آموزش و مداخلات روان‌شناختی امری ضروری است.

تمام وجود انسان وحدت است و زندگی او سرنوشتی وحدت‌مدار دارد که کار وحدت درمانگر کشف این وحدت و شناسایی معنای زندگی است. هر کس وجود برگزیده‌ی عالم است که با سیر وحدانی در خویشتن می‌تواند شکوفایی خود را کشف کند.

سپاس و ستایش شایسته‌ی ذات پگانه‌ی توست که با نیروی بی‌انتهای خود، همه را به وحدت و رحمت بی‌انتهای خویش وصل کردی و به سوی غایت خود هدایت. لطف و موهبت بی‌حد تورا همواره یادآورم که اندیشه‌ی حکمت نوین را با تجلی رهنمای وحدت نوین، توشه‌ی راهم‌ساختی و تحولی بزرگ برزندگی ام‌گشودی.

علی زاده محمدی

مفروضات و مفاهیم ساختاری مکتب روان‌شناسی وحدت

در هر مکتب و نظریه‌ای مفروضات و مفاهیم کلیدی وجود دارد که فهم ساختار و شاکله‌ی آن فهم مکتب را شفاف و آسان می‌کند. در آغاز به اصلی‌ترین مفروضات و مفاهیم این مکتب اشاره می‌شود.

هفت مفروضه‌ی مکتب روان‌شناسی وحدت‌مدار

اول: زندگی هر کس تحت هر شرایطی وحدت است و رفتار و وجود انسان غایت‌مدار است و سیری وحدانی داشته و لحظه‌هی به لحظه‌ی آن، هدف و معنایی باطنی را دنبال می‌کند. لذا هر اتفاقی، چه حاوی رنج‌ها و شکست‌ها و چه خوشی‌ها و موفقیت‌ها، در خود هدف و معنا دارد و مسیر تعالی را می‌پیماید.

دوم: سرشت و سرنوشت هر کس منحصر به فرد است و کلید شکوفایی و توسعه و موفقیت اوست. سرشت همان ساختار ژنتیک است که در فطرت آن حکمت و هدایت نهفته است و سرنوشت و تعامل سرشت با محیط که زندگی بی‌همتا و ضروری هر شخص را شکل می‌دهد. و هر اتفاقی که در سرنوشت هر شخص پیش می‌آید در اثر هم‌افزایی نیازهای متعدد درونی و تعامل بیرونی شرایط اوست و حکمتی تحولی و رو به جلو دارد.

سوم: روان‌شناسی وحدت‌مدار معتقد به ویژگی‌های فطری است که به طور بالقوه نقشه‌ی

سرنوشت، انگیزه و استعدادهای غایی را در خود دارد و در محیط می‌گشاید و انسان با شناسایی علایق و استعدادهای فطری راه رشد و تلاش را کشف و آشکار می‌کند و در آن راه می‌یابد.

چهارم: هر رفتار و اتفاقی شامل برآیند مجموعه‌ای از تعاملات است که به طور همزمان و با هدفی غایی و هدایتی درونی (وحدانی) در کنار هم قرار می‌گیرند و بر هم اثر می‌گذارند. لذا هر رفتار یک علت خطی ندارد و مجموعه‌هایی از عوامل همزمان، یک اتفاق را شکلی دوری و حلزونی می‌دهند. خواست و اراده‌ی انسان یکی از عوامل مؤثر است اما همه‌ی علت نیست. در نگاه وحدت‌مدار هر اتفاقی، همه‌ی گذشته، حال، آینده، بالا، پایین، چپ و راست خود را رصد می‌کند و بعد شکل می‌گیرد. و همه‌ی تجارت قبلی از بخش و فقدان تا شادمانی و موفقیت‌ها به وضعیت فعلی شخص معنا می‌دهند.

پنجم: ساختار روان و شخصیت انسان ظرفیت‌هایی در دو حوزه‌ی هشیار و ناهشیار است. ظرفیت‌های ناهشیار یا ناخودآگاه، از حواس مغزی وسیع و سریع هستند که ادراک‌های آنی، الهامی، خلاق و بصیرت را تولید می‌کند و گستره‌ی وسیعی از معرفت و فهم بشری را می‌سازد و نیرویی مثبت و راه‌گشا و در ظاهر محاواری یا غایبی ذهن انسان است. اگر ظرفیت‌های شهودی مثبت به کار گرفته نشود، بخشی از ناخودآگاه تحت تأثیر خیال‌بافی از الهامات وفرضیات و خیالات منفی می‌شود و فکر و هوشیاری شخص محدود می‌شود.

ششم: انسان سیری تحولی و جاودانه را می‌پیماید و همیشه ماندگار است و زندگی در کره‌ی خاکی ابتدای رشد و تحول روانی است. روان انسان که در برگیرنده‌ی همه‌ی فعالیت‌های ذهنی، عاطفی، شهودی و اجتماعی هر شخص است، به صورت نیرویی مستقل و هشیار، پس از تحول (مرگ) باقی می‌ماند و به رشد و زندگی بالنده، تحولی و شکوهمند خود ادامه می‌دهد.

هفتم: عشق انگیزه‌ی اصلی همه‌ی فعالیت بشری است و فقدان عشق و یا از دست دادن آن چه واقعی و چه خیالی، ریشه‌ی نفوذ خیالات منفی و عادات مرضی و اختلالات روانی است. کمبود عشق به صورت ترس از دست دادن تعلق و تملک تجلی می‌کند و احساس تنها و یک کسی را از اعمق درون، بیرون می‌آورد. وقتی عشق نباشد ترس، غم، نگرانی و تزلزل و آشفتگی بروز می‌کند. بر این اساس فرایند بازسازی «اتصال وحدانی» توأم با توجه و علاقه‌ی مناسب با مقاطع مختلف، رویکرد وحدت‌درمانی است. اتصالی وحدانی که باعث احساس ایمنی و سازگاری و پذیرش و خشنودی در هر وضعیت می‌شود.

مفاهیم کلیدی مکتب روان‌شناسی وحدت

از خواننده‌ی محترم دعوت می‌شود تا برای فهم عمیق‌تر مفروضات فوق‌الذکر به مفاهیم کلیدی و اصلی این مکتب توجه کنند و به طور ساختاری پایه‌های این مکتب شهودی عقلانی را درک کنند.

تعریف روان‌شناسی

از نظر مکتب روان‌شناسی وحدت، روان‌شناسی، علم مطالعه‌ی گرایش فطری وحدت‌مدار احساسات و عواطف، اندیشه و شهود و رفتار فردی و بین فردی است. در هر کنشی انگیزه‌ای فطری مولد و محرک فعالیت آن است و غایت خود را رصد می‌کند و فرایند و هدفی وحدت‌مدار دارد. در مکتب روان‌شناسی وحدت‌مدار، موضوع روح در کنار روان بحث می‌شود و روح را صورت و گستره‌ای از روان می‌داند. به عبارتی دیگر در این مکتب «روان» بخشی از گستره‌ی وسیع «روح» است و «روح» از جنس همان روح و بخشی از تظاهرات آن است که جلوه‌گر شده است. بخش بزرگی از حواس و قوای آن پنهان و ناهشیار است.

مفهوم فطری بودن

در روان‌شناسی وحدت‌مدار ماهیت و خمیرمایه‌ی ظرفیت‌ها و استعدادهای مغز، گستره‌ای فطری است و چیزی بیرون از خودش ساخته نمی‌شود و از درون تجلی و شکوفا می‌شود. مغز و جسم انسان ذره‌ای از وجود و ماهیت و فطرت واحدی است که در جهان تبلور پیدا کرده و ذات